

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

PRACUJĄCY

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
 - 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009;
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
 - 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
 - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych),
 - 6) duchownych pełniących obowiązki dusz-pasterskie.
2. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

4. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

EMPLOYED PERSONS

1. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in 2005-2009;
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g. persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

2. **Full-time paid employees** are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.

Part-time paid employees are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning **employment as of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main job.

4. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

5. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

6. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

7. W tabl. 1-7 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach - według siedziby zarządu przedsiębiorstwa (jednostki).

8. Dane w tabl. 1-7 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

9. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także - ze względów ewidencyjnych - osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

BEZROBOCIE

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych**, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 674, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod **pojęciem bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Długotrwale bezrobotni** są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania

6. Data grouped according to sections were compiled using the **enterprise method**.

7. In table 1-7 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables - by seat of enterprise (unit).

8. Data in tables 1-7 do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

9. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees according to the main job, including seasonal and temporary employees. These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes - persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a survey year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

UNEMPLOYMENT

1. Data regarding **registered unemployed persons** in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. **The long term unemployed** are persons remaining in the register of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing traineeship and on

zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

4. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 674, z późniejszymi zmianami).

WARUNKI PRACY

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane nie obejmują wypadków przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z po-

a job occupational training of adults in the workplace.

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population (total and for a given group), i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defense and public safety.

4. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to the Law dated 20 IV 2004, on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013, item 674, with later amendments).

WORK CONDITIONS

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defense public safety concerns only civilian employees.

Data do not include accidents at work in private farms in agriculture.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland
- 5) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;

- bieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich), „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków), „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i dzia-

6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of a co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*

7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*

8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*

9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*

10) *serving supplementary forms of military service;*

11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

6. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports.

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing), "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", "Construction" (excluding development of building projects), "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Information and communication" (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities), "Professional, scientific and technical activities" (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities), "Administrative and support service activities" (in the scope of rental and leasing activities, travel agency tour operator as well as other reservation service and related activities and other

lalność wspierająca" (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzątania), „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej), „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

7. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

cleaning activities), "Education" (only tertiary education), "Human health and social work activities" (in the scope of human health activities), "Other service activities" (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) *data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, threats caused by insufficient lights, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;*
- 3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

7. Evaluation of occupational risk is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence of health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.

PRACUJĄCY EMPLOYMENT

TABL. 1/57/. **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

SEKCJE	2010		2014		2015		SECTIONS
	ogó- łem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogó- łem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogó- łem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	
O G Ó Ł E M	232985	120470	248992	130268	259083	134981	T O T A L
w tym:							<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	181	78	223	99	253	105	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	35602	11816	37312	12458	37900	12533	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	31280	10480	33298	11272	33751	11403	<i>of which manufactu- ring</i>
Budownictwo	14657	2224	11302	1825	11238	1894	<i>Construction</i>
Handel; naprawa po- jazdów samochod- owych ^Δ	34342	18595	33790	18661	32911	18267	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	14036	4404	13115	4082	13344	3798	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5346	3391	5010	3178	5257	3267	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunika- cja.....	10680	3328	16571	5020	19343	5867	<i>Information and communications</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18660	12654	17219	11215	17720	11834	<i>Financial and insuran- ce activities</i>
Obsługa rynku nieru- chomości ^Δ	2511	1446	4059	2337	3986	2277	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjo- nalna, naukowa i techniczna.....	12001	6470	18048	10570	18882	10801	<i>Professional, scientific and technical activi- ties</i>
Administrowanie i dzia- łalność wspierająca ^Δ	17912	8724	21941	10713	26409	12958	<i>Administrative and sup- port service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	15634	10507	16521	11071	16708	11233	<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>
Edukacja.....	28361	19137	29909	20878	30360	21307	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	18505	15079	19121	15453	19809	16163	<i>Human health and social security</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	3553	2026	3846	2171	3894	2148	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1004	591	1005	537	1069	529	<i>Other service activities</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture.

TABL. 2/58/. **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

SEKCJE		Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		SECTIONS
			zatrudnieni na pod- stawie stosunku pracy <i>paid employees hired on the basis of an employment contract</i>	właściciele, współwłaścicie- le i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family workers</i>	
OGÓŁEM	2010	269389	267296	1292	TOTAL
	2014	283721	281772	1199	
	2015	292642	290935	1058	
w tym:					<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		275	269	6	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł		40752	40529	220	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe		36971	36752	216	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo		9405	9276	129	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		46593	46287	305	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa		6438	6407	31	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		11582	11503	75	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja		13656	13620	36	<i>Information and communications</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa...		24882	24239	#	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3839	3823	16	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		15396	15309	87	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		44290	44253	37	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		20440	20440	-	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja		30199	30138	61	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		20154	20124	30	<i>Human health and social security</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3790	3789	#	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa		932	910	22	<i>Other service activities</i>

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons and private farms in agriculture; general notes, item 7 and 8 on page 96.

TABL. 3/59/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	252815	262502	265625	T O T A L
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	241	202	201	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	44049	39491	39202	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	33113	36076	35623	of which manufacturing
Budownictwo	12767	9504	9012	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	38283	41714	41122	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	5569	5555	6031	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	8970	7560	10074	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	6019	10914	12094	Information and communications
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	21849	21226	21530	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1626	3599	3594	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11767	14304	14169	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	29760	38311	37257	Administrative and sup-port service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	17975	18061	19184	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	28423	28146	28170	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21091	19579	19584	Human health and social security
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3468	3594	3620	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	961	742	782	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad, see general notes, item 7 and 8 on page 96.

TABL. 4/60/. PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employ- ees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid em- ployees		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	2010	235097	123292	32199	21675	T O T A L
	2014	251914	139186	29858	19477	
	2015	262487	145518	28448	19174	
w tym:						of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		211	93	58	42	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		39490	12819	1039	601	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe ..		35769	11993	983	565	of which manufacturing
Budownictwo		8857	1228	419	176	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		42908	28148	3379	2939	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		6174	1105	233	59	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		6278	4162	5225	3243	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		13300	4596	320	159	Information and communications
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		21959	15023	2280	1507	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3421	2016	402	244	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		14095	8299	1214	801	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		37522	19246	6731	4256	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		19919	13554	521	363	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		25581	17837	4557	3271	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		18605	15139	1519	1192	Human health and social security
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3363	1884	426	233	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		804	369	106	78	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 96. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL.5/61/. **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczyn- nik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracają- cy z urlo- pów wy- chowaw- czych persons returning from child- -care leaves	
O G Ó Ł E M 2010	64709	31325	11297	29040	1698	27,3
T O T A L 2014	79194	38200	19264	39635	1309	32,1
2015	86954	42880	25037	42794	1117	34,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	55	18	#	17	-	28,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	8568	2713	992	5407	89	22,4
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	7814	2596	918	4753	84	22,5
Budownictwo..... <i>Construction</i>	2275	235	172	1411	#	25,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	12728	7647	2075	7959	266	30,8
Transport i gospodarka maga- zynowa..... <i>Transportation and storage</i>	1488	209	116	1045	#	24,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	1700	1159	478	804	34	29,3
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communi- cations</i>	4548	1621	1098	3140	13	40,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	5855	4030	674	3828	281	27,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	608	327	84	433	7	17,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	4225	2469	909	2636	64	30,2

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 96.

TABL.5/61/. **PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)**
HIRE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczyn- nik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracają- cy z urlo- pów wy- chowaw- czych persons returning from child- -care leaves	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	36349	16064	17037	10670	84	110,5
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne	1593	1145	245	1174	104	7,0
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	2717	2052	325	1575	84	10,6
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3400	2809	631	2274	71	18,6
<i>Human health and social security</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	573	291	163	313	10	16,9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	272	91	#	108	#	37,9
<i>Other service activities</i>						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 96.

TABL. 6/62/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez terminated due to dissolution of an employment contract by		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychow- aw- czych persons taking child-care leave	
			praco- dawcę employer	pra- cownika employee			
O G Ó Ł E M2010	57928	29050	10123	6122	1579	2220	24,2
T O T A L2014	71690	33095	7892	8337	2140	1301	29,0
2015	75225	35639	9117	10470	2657	1344	29,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	51	19	#	-	3	#	26,3
Przemysł <i>Industry</i>	6638	1997	1102	1248	394	91	17,3
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	6058	1896	926	1147	337	89	17,4
Budownictwo..... <i>Construction</i>	2345	227	420	289	84	6	26,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	10395	6027	1460	2131	267	#	24,7
Transport i gospodarka maga- zynowa..... <i>Transportation and storage</i>	1320	144	119	286	109	4	21,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1668	1060	168	364	30	44	28,6
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communi- cations</i>	2343	745	164	1078	#	24	20,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	5066	3324	857	1245	84	295	23,4

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 96.

TABL. 6/62/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez terminated due to dissolution of an employment contract by		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychow- aw- czych persons taking child-care leave	
			praco- dawcę employer	pra- cownika employee			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	583	305	83	125	66	5	16,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	3889	2527	400	1204	98	96	27,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	31515	13240	2635	1543	283	78	95,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	2803	1149	1188	168	441	108	12,8
Edukacja Education	2486	1754	258	245	404	99	9,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social security	3427	2754	171	379	294	79	18,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	522	301	69	135	67	5	15,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities	174	66	#	30	#	#	24,3

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracu-
jących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing
up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 96.

TABL. 7/63/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem - absolwenci szkół Of total number - graduates of schools			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształ- cących general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
O G Ó Ł E M 2010	6270	3397	3350	1102	1055	763
T O T A L 2014	17435	7737	5911	3782	3817	3925
2015	19689	8343	9206	5265	2602	2616
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	#	#	#	-	-	#
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł	711	282	350	132	82	147
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	655	256	326	121	73	135
Budownictwo	109	23	77	9	10	13
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	787	492	292	285	176	34
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka maga- zynowa	70	13	23	16	23	8
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	105	60	34	25	33	#
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	1020	301	766	49	#	-
<i>Information and communi- cations</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	632	439	320	81	216	15
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	64	35	47	6	7	4
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	747	413	673	24	38	#
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 96.

TABL. 7/63/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a (dok.)**
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem - absolwenci szkół Of total number - graduates of schools			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształ- cących general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	14266	5478	#	#	1741	2320
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne	207	139	176	7	23	#
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	286	205	258	14	11	3
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	538	393	469	27	17	25
<i>Human health and social security</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	119	66	65	35	19	-
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	8	-	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>						

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 96.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 96.

BEZROBOCIE UNEMPLOYMENT

TABL. 8/64/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani.....	17538	14254	11919	Registered unemployed persons
mężczyźni	8257	6810	5811	males
kobiety.....	9281	7444	6108	females
Z liczby ogółem – bezrobotni:				Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	1886	1104	909	previously not employed
absolwenci ^a	949	446	357	school-leavers ^a
w tym szkół wyższych ^b	617	238	.	of which of tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	4941	4156	3364	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy	406	819	722	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^c	6773	6990	5985	long-term unemployed persons ^c
posiadający prawo do zasiłku	3459	2338	1911	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	.	.	1618	with at least one child aged 6 and below
Stopa bezrobocia rejestrowanego^d w %.....	5,5	4,1	3,3	Registered unemployment rate^d in %
Oferty pracy	1044	1286	1971	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	17	11	6	Unemployed persons per a job offer

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy. b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy. d Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 97.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. Persons without work for more than 12 months. b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training of adults in the workplace. d See general notes item 3 on page 97.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9/65/. **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**

NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS

REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	30891	22451	19757	Newly registered unemployed persons
z liczby ogółem:				of total number:
Kobiety	15716	10853	9714	Women
Dotychczas niepracujący	4766	2440	1895	Previously not employed
Zarejestrowani po raz kolejny	21446	15964	14213	Another time registered

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 9/65/. **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a (dok.)**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS
REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni wyrejestrowani.....	29535	26749	22092	Persons removed from unemployment rolls
z liczby ogółem:				of total number:
Kobiety.....	14711	12880	11050	Women
Z tytułu podjęcia pracy.....	9981	12529	10198	Received jobs

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 10/66/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2014		2015	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL						
OGÓŁEM.....	17538	9281	14254	7444	11919	6108
TOTAL						
WEDŁUG WIEKU BY AGE						
24 lata i mniej..... and less	1726	1088	809	520	634	395
25 – 34.....	4860	3040	3592	2249	2807	1776
35 – 44.....	2994	1684	3152	1844	2763	1611
45 – 54.....	4282	2223	2640	1379	2235	1122
55 lat i więcej..... and more	3676	1246	4061	1452	3480	1204
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL						
Wyższe..... Tertiary	3985	2580	3699	2277	3291	1953
Policealne oraz średnie zawodowe..... Post – secondary and vocational secondary	4029	2257	3364	1877	2734	1545
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	1788	1161	1477	927	1239	764
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	3210	1145	2626	977	2060	755
Gimnazjalne i poniżej..... Lower secondary and below	4526	2138	3088	1386	2595	1091

TABL. 10/66/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2014		2015	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^a BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^a						
3 miesiące i mniej..... months and less	5714	2942	3890	1864	3490	1794
3 – 6	2833	1498	2226	1213	1805	986
6 – 12	3582	1950	2474	1292	2034	999
12 – 24	2635	1433	2437	1391	1785	889
Powyżej 24 miesięcy..... More than 24 months	2774	1458	3227	1684	2805	1440
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b						
Bez stażu pracy..... No work seniority	1886	1135	1104	615	909	495
Ze stażem pracy: With work seniority						
1 rok i mniej..... and less	3860	2066	2886	1572	2452	1268
1 – 5	3062	1764	2447	1386	2039	1148
5 – 10	2123	1205	2125	1236	1799	1043
10 – 20	2531	1337	2267	1159	1999	1014
20 – 30	2989	1436	2208	1030	1853	830
powyżej 30 lat..... more than 30 years	1087	338	1217	446	868	310

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3 - 6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1 - 5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. Intervals were shifted upward, e.g., in interval 3 - 6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in interval 1 - 5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 11/67/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY**^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AND JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:				Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	89	61	113	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	60	39	67	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	6	25	-	Undertook employment in public works
w tym kobiety	-	19	-	of which women
Rozpoczęli szkolenie.....	5360	1766	1656	Started training
w tym kobiety	3406	936	1055	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	145	115	170	Started social useful works
w tym kobiety	68	42	71	of which women
Podjęli działalność gospodarczą	229	332	401	Undertook economic activity
w tym kobiety	114	177	197	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	30891	19194	25777	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 12/68/. **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**^a
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	80736,2	66987,3	62031,7	100,0	TOTAL
w tym:					of which:
Zasiłki dla bezrobotnych.....	39898,0	38482,6	32165,5	51,9	Unemployment benefits
Dodatki aktywizacyjne.....	1301,8	1458,3	1415,6	2,3	Activating allowances
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	37087,4	24623,1	26007,8	41,9	Programs for unemployment promotion
w tym:					of which:
koszty szkoleń	11357,8	5296,1	1634,6	2,6	training costs
prace interwencyjne	760,8	524,6	712,6	1,1	intervention works
roboty publiczne.....	694,0	437,9	44,0	0,1	public works
środki na podjęcie działalności gospodarczej	4448,6	7606,2	9567,5	15,4	resources on undertaking economic activity
staże	12130,8	7765,6	8148,1	13,1	internship

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 97.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 4 on page 97.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WARUNKI PRACY WORK CONDITIONS

TABL. 13/69/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3260	2873	2769	T O T A L
w wypadkach:				<i>in occupational accidents:</i>
śmiertelnych.....	9	2	7	<i>fatal accidents</i>
ciężkich	9	7	12	<i>serious accidents</i>
lżejszych	3242	2864	2750	<i>lighter accidents</i>
Liczba dni niezdolności do pracy:				<i>Number of days of an inability to work:</i>
ogółem	119578	98749	104592	<i>total</i>
na jednego poszkodowanego ^b	36,8	34,4	37,8	<i>for an injured person^b</i>

^a Zgłoszonych w danym roku. ^b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz liczby dni niezdolności do pracy tych osób.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents and number of days of an inability to work of these persons.

TABL. 14/70. **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING^a IN HAZARDOUS CONDITIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	9508	6279	6156	T O T A L
w tym kobiety	2064	1074	986	<i>of which women</i>
w tym przez jedną grupę czynników	8158	5392	5189	<i>of which one group factors</i>
Zagrożenie:				<i>Fatal accidents</i>
związane:				<i>connected with:</i>
ze środowiskiem pracy	3495	2827	3443	<i>work environment</i>
w tym przez jedną grupę czynników	2610	2164	2724	<i>of which one group factors</i>
z uciążliwością pracy	4650	2575	1730	<i>strenuous conditions</i>
w tym przez jedną grupę czynników	4346	2480	1543	<i>of which one group factors</i>
czynnikami mechanicznymi zwią- zanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	1363	877	983	<i>mechanical factors related to parti- cularly dangerous machinery</i>
w tym przez jedną grupę czynników	1202	748	922	<i>of which one group factors</i>

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 98.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 6 on page 98.

TABL. 15/71/. **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING^a IN HAZARDOUS CONDITIONS TO AGENTS HARMFUL AND HAZARDOUS TO HEALTH

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Zagrożenie związane ze środowiskiem pracy	4843	3143	3804	<i>Hazard connected with work environment</i>
w tym:				<i>of which:</i>
substancje chemiczne	410	295	364	<i>chemical substances</i>
pyły przemysłowe	87	6	48	<i>hazardous industrial dusts</i>
hałas	2261	1818	2318	<i>noise</i>
wibracja	501	125	179	<i>vibrations</i>
mikroklimat gorący	108	216	283	<i>hot microclimates</i>
mikroklimat zimny	329	388	137	<i>cold microclimates</i>
Zagrożenie związane z uciążliwością pracy	4941	2724	1858	<i>Hazard connected with strenuous conditions</i>
w tym niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy	723	341	321	<i>of which threats caused by insufficient lights</i>
Zagrożenie czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	1453	986	1193	<i>Hazard connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery</i>

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 98.

^a Counted accordingly to the number of hazards with which they are threatened; data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 6 on page 98.

TABL. 16/72/. **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, NA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a**

Stan w dniu 31 XII

PAID EMPLOYEES ON POSITIONS FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>		
Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodo- wego	267,7	295,9	<i>Evaluation of occupational risk</i>
Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego	101,5	112,8	<i>Elimination or limitation of occupa tional risk</i>
Środki stosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego:			<i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk:</i>
techniczne	38,1	56,9	<i>technical</i>
organizacyjne	52,1	65,7	<i>organizational</i>
ochrony indywidualnej.....	59,3	78,9	<i>individuality protection</i>

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 99.

^a Data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 7 on page 99.